SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2077

av Rebecka Le Moine (MP)

Nollvision mot illegal jakt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att komma till botten med den illegala jakten i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anta en nollvision för illegal jakt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa utbetalningen från Viltvårdsfonden till organisationer som har som vision att inga vargar ska finnas i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbetalningen från Viltvårdsfonden bör villkoras med att de organisationer som tar del av pengarna också kan presentera en handlingsplan för att motarbeta illegal jakt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Ett stort och utbrett problem i Sverige är den illegala jakten, som särskilt drabbar varg. En grupp forskare i det skandinaviska vargforskningsprojektet Skandulv vid Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU, har gjort en stor studie om varför vargar försvinner. Den blev klar 2020 och visar också att ett stort antal med all sannolikhet dödas illegalt.

Forskarna använde data från 444 revirmarkerande vargar som identifierats med hjälp av DNA under inventeringarna 2001–2017. 77 av vargarna hade också sändarhalsband och kunde spåras på det viset. Vargarna försvann under den här perioden, och forskarna undersökte hur många som hade dött av kända orsaker och hur många som försvunnit.

101 vargar föll bort från studien av olika orsaker. Av de 343 som var kvar hade 103 dödats vid laglig jakt och 31 hade dödats i trafiken eller dött av naturliga orsaker. Det var också klarlagt att 20 vargar hade dödats illegalt. Men de allra flesta, 189 vargar, hade bara försvunnit spårlöst. ”Vi tror att den största delen av försvinnandena beror på illegal jakt”, säger en av dem som arbetat med studien.

I Dalarna har vargstammen mer än halverats mellan 2023–2025, samtidigt som den i Värmland har den minskat från 130 till 45 vargar under samma period – och forskarna ser ingen naturlig förklaring.

– Det är en dramatisk nedgång och illegal jakt är sannolikt en av faktorerna bakom, säger Jens Frank, forskare på SLU/Viltskadecenter.

En utredning bör tillsättas för att komma till botten med den illegala jakten i Sverige, med en uttalad nollvision för illegal jakt.

Villkora pengar från Viltvårdsfonden

Vad gäller utbetalning från viltvårdsfonden, skriver Naturvårdsverket följande

”De ansökningar som bedöms ha bäst förutsättningar att främja viltvården, eller andra liknande ändamål som är förenliga med syftet med jaktlagen, prioriteras. Som stöd i bedömningen enligt 14 § utgår Naturvårdsverket från tre kriterier. Ansökningar som:

- i huvudsak ligger i linje med Naturvårdsverkets strategi för svensk viltförvaltning,
- inriktas mot jaktbara eller potentiellt jaktbara arter,
- visar på en stark koppling mellan jakt och viltvård,”

I 4 § jaktlagen står att viltet ska vårdas så att:

> ”Viltstammarna med hänsyn till allmänna och enskilda intressen och med hänsyn till biologisk mångfald ges en sammansättning och utveckling som är naturlig."

Naturvårdsverket anger uttryckligen att bidrag genom viltvårdsfonden ska prioriteras om de ligger i linje med myndighetens strategi för svensk viltförvaltning.

I den strategin är några av grundpelarna:

- gynnsam bevarandestatus för arter,
- ekosystemansats,

- biologisk mångfald,
- vetenskapligt grundad förvaltning,
- samexistens mellan människor och vilda djur.

2026 beviljades ändå Jägarnas riksförbund 8,5 miljoner kronor för att bland annat ”informationsinsatser”. Samtidigt skriver de på sin hemsida att de driver ”Nej till frilevande varg”.

Vargen är en naturligt förekommande del av den svenska faunan och omfattas dessutom av särskilda bevarandeåtaganden. En organisation som driver linjen att det inte ska finnas någon frilevande varg i Sverige, motverkar principen om att värna naturligt förekommande viltstammar. En organisation som vill att en inhemsk toppredator helt ska saknas från den svenska naturen, motverkar helt målet om gynnsam bevarandestatus för arten, vilket är en del av strategin för svensk viltförvaltning.

Jägarnas riksförbunds vision är alltså att vi ska utrota vargen i sitt vilda tillstånd från Sverige, vilket helt strider mot både demokratiskt fattade miljömål och Sveriges miljölagar. Antingen bör organisationen anta en annan vision eller så bör finansieringen stoppas. Vidare bör alla som tar del av Viltvårdsfonden också presentera en handlingsplan för att motarbeta illegal jakt.

Rebecka Le Moine (MP)